

Dr. Kolláth György

A trükkös cím félrevezető. Nem a slágerre, hanem egy nemzetközi egyezményre utal. A trükk szemléltetheti a prostitúció kezelésének képmutatását. Régen a maszekvilágban sokan kedvelték a lángost, de lenézték, elítélték a lángossütőt. Ma a prostitúció megítélése ilyen. 10 éve a prostituálnak (is) joga lenne a kenyérkereső foglalkozásához, de ennek tere, normális esélye még sincs. A mindenkori politika álszent módon, farral áll

a kérdéshez: szabad ugyan örömlálynak lenni, de senkinek ne legyen benne túl sok öröme. Amit ballal ad, azt jobbal visszavenné. Tettek helyett verbális előjáték folyik. Íme, hol úzhető a szexipar: deréktájon, meg egy kicsit feljebb, de csak gebinben, szervezetlenül?! Hová álljanak a lányok: a sarkukra, vagy akárhová, csak ne mielénk?! Ha az ember a „fizetős szex” dolgában tárgyilagos, könnyebben lát megoldást. Ennek hírnöke, hogy a prostituáltak csatát nyertek a bíróságon, még ha a „háború” nem is dőlt el. A győzelmük jelzi, nem lehet csiki-csukit játszani velük. Ellenkezőleg, joguk van tudni: hol szabad és hol tilos a szolgáltatást kínálniuk.

Egy lépés ez a józan ész irányába. Egyik ember se ítélkezzék könnyedén a másik jogáról, szükségletéről. Kulcs lehet, hogy az állam a szexiparral 3 dolgot tehet: üldözheti, elismerheti és korlátozhatja. Baj, ha egyszerre mindhármát szeretné. (Kötelezővé pedig aligha teheti.) Államilag szervezett társadalomban azt, ami ki nem irthatóan létezik: kár, értelmetlen üldözni. A bárcákat bevonhatták, de a szolgáltatás maradt. Bedobni a gyeplőt is képtelenül veszélyes volna. Részben, mert kudarc esetén már aligha volna visszaút, részben, mert a kontrollálatlan szexbiznisz tényleg túl közel áll a bűnözéshez. Államérdek is elkerülni összemos(ód)ásukat. Aranyközéputként gyakorlatilag 3 lehetőség marad: zónarendszer, törvényesített egyéni vállalkozás és társas-vállalkozás (ez utóbbi a bordélyház leánykori neve). /Az első kettő bizonyos kombinációja még szóba jöhet, sőt a piros lámpás házak helye sem tetszőleges. Egyéb vagy köztes variáció – képies hasonlattal – szűz prostituáltat feltételezne, ami nincs./ A német minta szerinti zóna-változat itthon megbukott. Elvileg lett volna védett (tilos) övezet, aztán türelmi zóna (ahol a randevúk tömeges megjelenése várható), de valójában maradt a préri, a kuncsaft kocsija és a gumimatrac. A csőd okait máig senki sem tárta fel őszintén. A helyi önkormányzatok ellenálltak, ahol pedig megpróbálták – Mogyoród, Miskolc – befuccsolt a dolog. 2001-ben az Alkotmánybíróság is nemet mondott e jogra. Mindazonáltal egy veretes alkotmányjogi axiómával lettünk gazdagabbak. Ahogyan egy helyi önkormányzat nem vonhatja el a belügyminiszter hatáskörét, úgy a belügyminiszter sem teheti ezt a helyhatóságokéval.

Marad(t) a vállalkozói szexbiznisz. /Alapítvány, egyesület csak balkézről, nonprofit alapon lehetne bennfentes, egyházi pedig szó se essék./ Össze kellene hangolni a piacgazdaság és a jogállamiság törvény(szerűségeit), méghozzá indulat, szépelgés, illúziók nélkül. Itt üzletről kell döntést hozni: sajátossága és kockázatai folytán a működés jogi, rendészeti, egészségügyi, közigazdasági és adóügyi vonzatairól. Csakúgy, mint a kígyóbűvölők, a mutatványosok, a kaszkadőrök, a labdarúgók és más extrém iparúzők esetében. A New York-i Egyezményben való részvételünk felülvizsgálata nem megkerülhető.

1950. március 21-én New Yorkban az ENSZ égisze alatt nemzetközi egyezmény született „az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomásáról” (a továbbiakban: Egyezmény). Országunk azt az 1955. évi 34. számú törvényerejű rendelettel hirdette ki, tette a hazai jog részévé 1955. december 28-i hatállyal. Magyarország eleve kisebb fenntartással csatlakozott az Egyezményhez a 22. cikkben foglalt Nemzetközi Bíróság joghatóságát illetően. Az Egyezmény célrendszere ma is meglepően fontos, aktuális és támogatásra érdemes. Abból indul ki, hogy „a prostitúció és az azt kísérő rossz, a prostitúció céljait szolgáló emberkereskedés az emberi személy méltóságával és értékével

Cím
New York, New York

Dátum
2003.05.30.

Dr. Kolláth György

összeegyeztethetetlen és veszélyezteti az egyén, a család és a társadalom jólétét”. Utalnak olyan további nemzetközi konvenciókra is, amelyek fellépnek a nőkkel, a lányokkal, a gyermekekkel való kereskedés ellen. A 28 cikkből álló Egyezménynek az 1., a 2., a 6. és a 25. cikke érdemel most – a hatályosulás, mi több a felmondhatóság szempontjából – elemzést. Az 1. lényege: vállalta az állam, hogy mindazokat megbünteti, „akik más személy kéjelgésének kielégítésére prostitúció céljából megkerítene, rábírnak, vagy elcsábítanak más személyt, akár annak beleegyezésével is”, illetőleg „más személy prostitúcióját kizsákmányolják, akár annak beleegyezésével is”. Ebből vezethető le: a prostituáltat az Egyezmény sokkal inkább áldozatnak, mint bűnösnek tekinti, őt védeni kívánja, megbontva az érdekközösséget a futtatójával. Elvi alapállásunkat tekintve ez a cikk tartósan vállalható volna.

A 2. lényege: meg kell büntetni azokat is, akik „bordélyházat tartanak fenn vagy vezetnek, avagy azok fenntartásához szükséges anyagi eszközöket tudatosan szolgáltatják, illetőleg az anyagi eszközök szolgáltatásában részt vesznek, ...épületet vagy más helyet egészében, vagy részben mások prostitúciójának céljára tudatosan bérbeadnak, vagy bérelnek”. Kategorikusan tilos a bordély, és minden olyan szponzoráció, amely azt szolgálja, táplálja. A saját tulajdonú objektumban folytatott szexipar nem tilos, de már például a mogyoródi Erotic Camping házínije, -bácsija bűnelkövető lehetett (volna). A magyar Btk. 205. §-sa akár 2-8 év közötti szabadságvesztést is kilátásba helyez a kiskorút „foglalkoztató” elkövetőre. A 6. cikk elzár minden csapatot: vállalta az állam, hogy mindent megtesz törvénnyel, igazgatási gyakorlat útján annak megakadályozására, hogy a prostituált vagy az azzal gyanúsítható személy különleges nyilvántartásba vétesse magát, külön igazolvánnyal rendelkezék, különleges ellenőrzési vagy bejelentési előírás alá tartozzék. Sok éve folyik vita arról: akkor most lehet-e hatósági egészségügyi vizsgálat, bárca helyett megkülönböztető arcképes (?) igazolvány, zaklathatja-e közhatóság a maga kitüntetett, rendszeres figyelmével a (rossz)lányokat?! Formálisan értelmezve csak a saját(os), a prostituáltat diszkrimináló állami kontroll tilos. Az általános, az egyéb vállalkozókra is irányadó szűrés és közfigyelem (adószám, tb-kártya, működési engedély, egy főre jutó léghőméter, stb.) jogos lehetne. A nemzetközi trendeknek inkább megfelelő értelmezés – az Egyezményen belül – ez utóbbiakat is kizárná a visszaélés veszélyei folytán. A hazai hezitálás e körül forog, ezért nem elismert forma az egyéni vállalkozói mód. Ha az Egyezmény e körben tényleg nem rugalmas, akkor – pozitív céljait nem feladva, hanem az új helyzetben megerősítve, tartalmilag hitelesítve – túl kellene lépni rajta. Erre szolgál a 25. cikk, mely szerint egy éves moratórium után a felmondás realizálható. 47 év teki-meklije és a rendszerváltozás piacgazdasági és jogállami elkötelezettsége adna ehhez muníciót.

A kormányzat a rendezést ismét napirendre tűzte. Elemzik a helyzetet, biztos, ami biztos alapon kormánybiztos kinevezése várható, sőt tárcaközi bizottság fog a lányok hóna alá nyúlni. Freudi mélységgel e kompetens testületet a pesti humor hamar „bárcaközi” bizottságként aposztrofálhatja. Sebaj. Eddig a jog valóra váltásának a belügyminiszter és az igazságügy-miniszter volt a felelőse, most nyílik az olló. Összehangoló testület, tárcák feletti meghatalmazott számon kérhető, felelős cselekvésre nemigen alkalmas. Megeshet, hogy csak kommentálja, keni, de nem kezeli a problémát. Legfeljebb arra jó, hogy ágazatközi pénzekkel jó projektek induljanak el. Azután arra, nehogy megint csak hivatalnoki szemlélettel készüljön újabb öngazoló jelentés a semmiről, hanem a gyökeres gyógy módhoz is legyen értő szava, ereje, ajánlása a társaságnak. Végül, talán még az várható, hogy a kérdés túljut a rendőrhatalmági erőlködés dimenzióin. Jut figyelem a hiteles prevencióra, a szexipartól szabadulni igyekvők oktatására, átállásuk előmozdítására, a prostitúció bonyolult okainak kezelésére, e jelenség társadalmi összetevőinek korrekt monitorizálására is. Magyarország nyitott európai állam immár. Operettországból a „forró iparágban” is a közügyeket európai módon kezelő állammá válhatnak.